

Dkt. Al Fuhr, Mhubiri, Kipindi cha 9

© 2024 Al Fuhr na Ted Hildebrandt

Ingawa Kohelet hajaweza kupata Yitron yoyote au faida ya kudumu, hata kupitia utekelezaji wa hekima na mkusanyiko wa utajiri na hazina na vitu vyote ambavyo mtu anaweza kupata katika ulimwengu huu, hata hivyo bado anatafuta kupata kilicho Tov, kilicho chema. Na kwa hivyo, mwishoni mwa sura ya 6, anaonekana kuelekeza upya safari hii au harakati hii ya kupata kilicho zuri. Sasa hakika katika sura za awali, tunapata kuingizwa na kuingizwa kwa hekima ya methali katika mawazo na tafakari za mtu mwenye hekima Kohelet.

Lakini ni katika sura ya 7, 10, na 11 ambapo tunapata methali zaidi zilizokusanywa na tunapata msisitizo halisi juu ya aina ya hekima ya uwezekano ambapo Kohelet hupata kilicho kizuri kwa mtu katika ulimwengu huu ulioanguka, wa hevel, na usio na uhakika tunaishi. Pia tunapata mwendelezo katika sura ya 7 hadi 12 ya vitenzi vya maisha ya kufurahia vya nia zingine kama vile kutoepukika kwa kifo. Tunaona kwamba katika sura ya 12 hasa tunazingatia hofu ya Mungu.

Lakini tunaona motifu hiyo ya hofu ya Mungu pia katika sura ya 11 ya kitabu. Na kwa hivyo, tunaendelea na utafiti wetu, maelezo yetu mafupi ya kitabu cha Mhubiri pamoja na sura ya 7 na mstari wa 1. Sasa katika sura ya 7, tuna mkusanyiko wa misemo bora kuliko ambapo kitu kimoja kinathaminiwa zaidi kuliko kingine na hii inaendana vyema na vizuizi vya maisha ya kufurahia. Hakuna kitu bora kwa mwanadamu kuliko kufurahia maisha.

Pia inaendana vyema na utafutaji wa kupata kilicho bora. Na kwa hivyo, kwa namna fulani mstari wa 7 au mstari wa 1 wa sura ya 7 unaonekana kujibu mara moja swali linaloulizwa katika sura ya 6 na mstari wa 12. Nani anajua kilicho chema? Jina zuri ni bora kuliko manukato mazuri na siku ya kufa ni bora kuliko siku ya kuzaliwa.

Sasa wengine wangesoma hilo na kusema, tumemwona Kohelet akizungumzia kidogo jinsi ilivyo bora kuwa mtoto aliyezaliwa mfu ambaye hajawahi kuona jua kuliko kuishi maisha ya taabu na huzuni. Na bado unatazama methali kama hii na unafikiri siku ya kufa ni bora kuliko siku ya kuzaliwa. Siku ya kuzaliwa kwa mtu tunafurahi, siku ya kufa kwa mtu tunaomboleza.

Lakini tena, kumbuka muktadha au hoja ambayo kauli hii inapatikana. Kwa kweli mistari inayofuata itaonekana kutupatia dalili fulani ya hoja ya Kohelet katika mstari wa 1. Ni bora kwenda kwenye nyumba ya maombolezo kuliko kwenda kwenye nyumba ya karamu kwa sababu kifo ndicho hatima ya kila mtu. Walio hai wanapaswa kuzingatia hili.

Kumbuka kwa kuzingatia kutoepukika kwa kifo, mojawapo ya kanuni za hekima tunazopata katika kitabu cha Mhubiri ni kumcha Mungu, kuishi kwa kiasi ukijua kwamba utawajibika kwa matendo yako uliyoyafanya. Pia tumegundua mahali pengine katika kitabu cha Mhubiri kwamba mpumbavu anajulikana kwa kujisifu kwake, kujivunia mafanikio yake katika siku hizi, na mafanikio yake ambayo bado hayajatokea katika siku zijazo. Kohelet angesema kwa kuzingatia ukweli kwamba mwanadamu hajui chochote kuhusu mustakabali wake kwamba ni upumbavu kujivunia kile ambacho kesho kinaweza kuleta.

Huna udhibiti wa kile ambacho kesho inaweza kuleta. Na kwa hivyo inaonekana kama hekima hii ya methali katika sura ya 7 inaunda wazo kwamba ni bora kusubiri hadi mafanikio yatimizwe hadi yatakapofikia mwisho wake kuliko kujivunia kile ambacho bado hakijatokea katika siku zijazo. Kwa hivyo, kwa maana hiyo wakati mambo yote yametulia na ukiangalia nyuma maisha mazuri unaweza kutangaza huu ndio mwisho wa mambo na sasa tunajua jinsi maisha fulani na fulani yametokea.

Huzuni ni bora kuliko kicheko kwa sababu uso wenye huzuni ni mzuri kwa moyo. Tena, hii inasisitiza kiasi katika maisha. Sio tu kuwa mtu mwenye kukata tamaa au kitu chochote cha aina hiyo, lakini kwa kuzingatia hali halisi ya maisha katika ulimwengu ulioanguka, kuishi kwa kiasi kwa namna fulani ni sifa ya hekima.

Moyo wa mwenye hekima uko katika nyumba ya maombolezo, lakini moyo wa wapumbavu uko katika nyumba ya anasa. Ni bora kusikiliza kemeo la mwenye hekima kuliko kusikiliza wimbo wa wapumbavu. Kuishi maisha kwa njia ambayo hujui kemeo la hekima ni maisha ya upumbavu, Kohelet angesema.

Kama mlio wa miiba chini ya sufuria, ndivyo kicheko cha wapumbavu kilivyo. Kwa maneno mengine, kukemea ni bora kuliko sifa kwa mpumbavu, kwa mtu anayefanya makosa. Hata hivyo, hii pia ni hevel.

Kwa maneno mengine, tunaona hali hii ya mzunguko wa maisha inayoishi katika ulimwengu huu na tunaona kwamba wapumbavu wa kesho watakuja tena katika siku zijazo na utaona mzunguko huu wa upumbavu na wazimu ambao utaendelea na kuendelea. Ushauri humgeuza mtu mwenye busara kuwa mpumbavu, na hivyo kuambatana na karipio ambalo ni muhimu kwa mtu mwenye busara kuwa na hekima, ushauri humgeuza mtu mwenye busara kuwa mpumbavu na rushwa hugaribu moyo. Samahani, nimekosea.

Ulafi humfanya mtu mwenye hekima kuwa mpumbavu na rushwa hugaribu moyo. Hapo unaona matokeo ya asili ya ufisadi. Mwisho wa jambo ni bora kuliko mwanzo wake, na uvumilivu ni bora kuliko kiburi.

Ninapenda mstari wa 8 kwa sababu kwa kweli unachokiona hapa kikisisitizwa ni wazo kwamba tsubiri hadi mwisho wa jambo la kusherehekea, tusisherehekee kabla,

kufanya hivyo ni upumbavu tu. Usifanye haraka kukasirika rohoni mwako, maana hasira hukaa kifuani mwa wapumbavu. Sambamba na hekima ya Mithali, tunaona kwamba mtu mwenye subira na yule aliye tayari kuzuia maneno yake angewaakisi wenye hekima.

Usiseme, kwa nini siku hizi za zamani zilikuwa bora kuliko hizi? Kwa maneno mengine, usiishi katika yaliyopita, usifikirie yaliyopita, ishi katika yaliyopo, na usizungumzie yajayo kana kwamba unajua kitakachotokea, kwani si busara kuuliza maswali kama hayo. Kwa upeo mdogo ambao wanadamu wanao, hata mtu mwenye busara ni busara kuweka akili yake kwenye yaliyopo. Hekima kama urithi ni jambo jema na huwanufaisha wale wanaoliona jua.

Kwa hivyo, hekima katika kitabu cha Mhubiri ni kitu cha kuheshimiwa, ni kitu kinachotoa faida, lakini pia kina faida chache, hasa katika mwanga wa kumpata Yitrone . Hekima ni kimbilio, kama vile pesa ilivyo kimbilio, hekima nyingine hutoa hisia ya faida na usalama, lakini faida ya maarifa ni hii, kwamba hekima huhifadhi uhai wa mwenye nayo, kitu ambacho pesa huenda isiweze kufanya. Fikiria kile ambacho Mungu amefanya, ni nani awezaye kunyoosha kile alichokipotosha? Nyakati zikiwa nzuri, furahi, lakini nyakati zikiwa mbaya, fikiria.

Mungu ameumba kimoja pamoja na kingine, kwa hivyo mwanadamu hawezi kugundua chochote kuhusu mustakabali wake. Tena, jambo tunaloliona likirudiwa katika kitabu chote cha Mhubiri, ni ukweli kwamba mwanadamu hatimaye hana uwezo, hata mtu mwenye hekima, wa kujua mustakabali. Katika maisha yangu haya ya milele , nimeona haya yote mawili, mtu mwadilifu akiangamia katika haki yake na mtu mwovu akiishi muda mrefu katika uovu wake.

Tumeona aina hii ya lugha hapo awali ambapo Kohelet anaona ukosefu wa haki duniani na anaona ukosefu wa haki kwa upande wa Mungu, lakini pia anatambua kwamba itakuwa upumbavu tu kwa mwanadamu kumjaribu Mungu au kama tunavyosema wakati mwingine, kujaribu hatima. Usiwe mwadilifu kupita kiasi, wala usiwe na hekima kupita kiasi. Kwa nini ujiangamize? Katika hotuba ya awali, tuliangalia neno hili Shemamu , neno la Kiebrania ambalo mara nyingi, mara nyingi zaidi katika Agano la Kale, hutafsiriwa kama kuharibu au kitu kama hicho, lakini katika muktadha huu, linaweza kuwa linarejelea matokeo ya uharibifu ambayo katika muktadha mwingi wa Agano la Kale yangukuwa mshangao.

Na tunaona kwamba aina hiyo ya lugha inatumika kwingineko kuhusiana na Shemamu . Wazo hapa labda ni kwamba Kohelet anasema, usifikiri kwamba kwa kuwa mwadilifu, kwa kujikaza kwa aina fulani ya matarajio kwamba mambo yatakuendea vyema kwa sababu ya haki yako, usishangae. Kwa nini ushangae? Kwa sababu tumeona kwamba wakati mwingine wenye haki huangamia katika haki yao.

Wakati mwingine wenye haki hupata kile ambacho waovu wanastahili. Na kwa hivyo usiweke mayai yako yote kwenye kikapu hicho, kwa mfano, kwa sababu katika aina hii ya ulimwengu wa giza, hakuna kitu kinachohakikishwa. Ingawa matarajio ya kawaida yangukuwa kwa wenye haki kufanikiwa, hatuna uhakika wa hilo katika ulimwengu ambapo hatuna uhakika wa mambo yajayo.

Usiwe mwovu kupita kiasi na usiwe mjinga. Kwa nini ufe kabla ya wakati wako? Usiweke mayai yako yote kwenye kikapu cha haki ukitarajia mambo mema yatafuata na wakati huo huo, usifikiri kwamba Mungu haangalii. Usimtendee mjinga.

Usitende uovu. Usichocheve kutenda uovu kwa sababu unaona waovu wakiokoka kwa sababu unaweza kujikuta umekatiliwa mbali na dunia. Mungu anaweza kukutendea haki yake na hukumu yake kwako sana hapa na sasa.

Ni vizuri kushika moja na kutoiachilia nyingine. Kwa maneno mengine, usifikiri kwamba kuna dhamana yoyote na wakati huo huo, usijitokeze kwa upumbavu ukifikiri kwamba Mungu hafanyi kamwe. Mtu anayemcha Mungu ataepuka mambo yote yaliyokithiri.

Kwa maneno mengine, mtu anayemcha Mungu atakuwa na hisia ya matarajio kwamba Mungu atahukumu na pia atatambua kwamba Mungu hana wajibu wa kumlipa mtu kwa matendo yake ya haki tu. Hekima humfanya mtu mmoja mwenye hekima kuwa na nguvu zaidi kuliko watawala kumi katika mji. Kwa maneno mengine, wazo kwamba hekima kwa namna fulani ina nguvu zaidi kuliko upanga.

Hakuna mtu mwadilifu duniani anayefanya yaliyo mema na hatendi dhambi. Katika kitabu chote cha Mhubiri, tumezungumzia jinsi lugha ya Mwanzo sura ya tatu inavyoenea, na hakika katika kutafakari maisha katika ulimwengu ulioanguka, Kohelet anaona kwamba watu wote ni wenye dhambi. Hii si lazima iwe kauli ya kitheolojia katika mkondo uleule ambao tungeupata katika kitabu cha Warumi, lakini inavutia kwamba Kohelet anatafakari ukweli wa hali yetu ya kuanguka.

Usijali kila neno linalosemwa na watu, la sivyo unaweza kumsikia mtumishi wako akikutukana. Kwa maana unajua moyoni mwako kwamba wewe mwenyewe umewalaani wengine mara nyingi. Kohelet mtu mwenye hekima anatoa hekima kidogo ya methali hapa.

Kinachoendelea hujitokeza. Na hivyo Kohelet anasema, usijifikirie kama mtu asiye na hatia. Usishangae unapona mambo yakitendewa dhidi yako kwa sababu unajua mwenyewe mara nyingi umefanya mambo dhidi ya wengine.

Haya yote niliyajaribu kwa hekima na nikasema nimeazimia kuwa na hekima, lakini hili lilikuwa nje ya uwezo wangu. Kumbuka katika tafakari za awali katika sura ya kwanza na ya pili, Kohelet alitafuta hekima, lakini hatimaye aligundua kwamba

hekima ilikuwa kitu ambacho hakikuweza kuelewewa, angalau kwa maana yake kamili. Kwa maneno mengine, angeweza kufanikiwa kila mara kuwa na hekima na busara, lakini hangeweza kamwe kutawala kila kitu.

Hekima yoyote ile, iko mbali na ni ya kina zaidi. Ni nani awezaye kuigundua? Kauli nzuri sana kutoka kwa mtu anayejitangaza kuwa mwenye hekima zaidi kuliko wote. Kwa hivyo, niligeuza akili yangu kuelewa, kuchunguza, na kutafuta hekima katika mpango wa mambo, uzito wa maisha ambao labda ningependekeza, na kuelewa upumbavu wa uovu na wazimu wa upumbavu.

Kumbuka katika sura ya kwanza, alitafuta kupitia hekima kuchunguza hekima, wazimu, na upumbavu. Sasa anarudi kwenye mada hii. Ninaona mwanamke mchungu kuliko kifo ambaye ni mtego, ambaye moyo wake ni mtego, na mikono yake ni minyororo.

Mtu ampendezaye Mungu atamtoroka, lakini mwenye dhambi atamnasa. Labda Kohelet hapa anatafakari aina ya mawazo tunayoyaona yakiwakilisha katika Mithali sura ya sita na saba, ambapo unamkuta mtu mwenye hekima akielewa mtego ambao mwanamke wa aina hii angeweza kuleta. Hakika, hekima katika ulimwengu wa kale ingekuwa imeelekezwa kwa hadhira ya wanaume, na hivyo hiyo haipaswi kutushtua sana kama Mithali sita na saba zinavyopaswa kutushtua.

Hata hivyo, tunatambua kwamba aina hii ya lugha inaweza kuonekana kuwa ya kukera kwa wanawake, hasa katika kile tutakachokipata hapa katika mstari wa 28. Inaweza kusaidia kukumbuka kwamba labda Kohelet hafikirii tu kwa namna ya aina ya mtego wa ngono. Huenda anatafakari kwa lugha hii kurudi kwenye Mwanzo sura ya tatu, mpango wa mambo, matokeo ya maisha yaliyoishi katika ulimwengu ulioanguka.

Na tunaona katika laana katika Mwanzo sura ya tatu, kauli isiyoeleweka kuhusu wanawake kulaaniwa kwa maumivu na kuzaa, na pia tuna hisia hii ya aina ya laana ambapo hamu yake itakuwa kwa mumewe, lakini yeye anapaswa kumtawala. Na tunaona kwamba kutokana na anguko, kuna mvutano kati ya jinsia. Tunaona kwamba mvutano huu kati ya jinsia ni kitu kinachopatikana katika ndoa, kinapatikana katika mahusiano.

Kile ambacho Mungu aliumba kiwe kizuri, kile ambacho Mungu aliumba kiwe hisia kamili ya urafiki, kimeharibiwa na anguko, na kwa hivyo kuna mvutano huu, mapambano haya. Kwa kweli, Mwanzo 3.16 inakaribiana sana na Mwanzo sura ya nne na mstari wa saba, ambapo Mungu anamwambia Kaini kwamba kutakuwa na aina ya mapambano kati ya mwanadamu, moyo wa mwanadamu, na dhambi, na dhambi itatafuta kumtawala mwanadamu, lakini lazima uimiliki. Huenda kuna maana fulani ambayo hiyo inaakisi aina ile ile ya uhusiano kati ya mwanamume na mwanamke.

Mwanamume atamtawala mwanamke kwa maana ya uhusiano wa majukumu, na bado kutakuwa na aina hii ya mapambano na mvutano kati ya hao wawili. Huenda Kohelet ana mawazo hayo kwa hekima hii. Katika mstari wa 27 anasema, au anasema, Tazama , asema mwalimu, hivi ndivyo nilivyogundua.

Kuongeza kitu kimoja hadi kingine ili kugundua mpango wa mambo, kwa maneno mengine, kubaini mambo katika ulimwengu huu wa mbinguni ulioanguka, nilipokuwa bado nikitafuta na sikupata, tena hafanyi hivyo katika utafutaji huu wa Yitron , nilipata, nilipata mwanamume mmoja mnyofu kati ya elfu, lakini hakuna mwanamke mmoja mnyofu kati yao wote. Sasa hii bila shaka ni kauli ngumu sana, na sidhani kama Kohelet hapa anasema kwamba baadhi ya wanaume ni waadilifu. Kwa kweli, mapema katika mstari wa 20, anasema hakuna mtu mwadilifu duniani anayefanya yaliyo mema na hatendi dhambi, lakini labda anatafakari mtego unaowezekana ambao mwanamke anaweza kumletea hata mwanamume mwenye hekima, ukweli kwamba kutakuwa na mvutano huu, kwamba kutakuwa na mgogoro huu wa mamlaka, na jambo moja ambalo mwanamume mwenye hekima hawezi kulielewa na kulidhibiti katika mawazo ya Kohelet ni mwanamke, na kwa hivyo labda mwanamke anaonekana kama mtego unaowezekana hata katika kutafuta hekima.

Hili pekee ndilo nililolipata. Mungu aliumba wanadamu wakiwa wanyofu, wanaume na wanawake, lakini wanaume wametafuta mipango mingi. Kwa maneno mengine, tena, akitafakari anguko, Mungu aliumba vitu vyote vizuri na vizuri sana, na Mungu aliumba wanadamu wasiwe katika aina hii ya uchafu tunaoupata ukielezwa na kutambuliwa na mtu mwenye hekima Kohelet.

Kohelet ni mtu mwenye busara anayeangalia maisha katika ulimwengu ulioanguka, na anasumbuliwa sana na ukweli kwamba hivi sivyo mambo yalivyoumbwa, na kwa hivyo inaonekana kwa kweli Mhubiri kwa namna fulani ni harakati ya hekima ya kupata aina fulani ya azimio la anguko ambalo tunaliona likionyeshwa katika sura ya 3 ya Mwanzo. Sasa Kohelet haachi hekima kabisa. Kwa kweli, tunaona ikirudiwa katika Mithali na Mhubiri aina ya uthibitisho wa faida za hekima, na hivyo kufuatia kukataa huku kwa kutoweza kupata hekima na kuchanganyikiwa kwake kuhusu mitego na mipango ambayo labda inaweza kuzuia hekima, unapata katika sura ya 8 mwanzo wa kauli inayothibitisha hekima.

Ni nani aliye kama mtu mwenye hekima? Ni nani anajua maelezo ya mambo? Hekima hung'arisha uso wa mtu na kubadilisha sura yake ngumu. Hata kama hekima ni ngumu kupata na kuelewa, hata hivyo hekima, ikipatikana katika kiwango chochote, itatoa faida. Hutoa mwangaza wa uso wa mtu.

Sasa katika sura ya 8 na mstari wa 2 hadi wa 4, tuna seti ya kauli kuhusu uhusiano wa mtu mwenye hekima na mfalme, na inavutia kidogo kugundua kwamba maneno ya mstari wa 2 hadi wa 4 wa sura ya 8 yanaonekana kuakisi kwa namna fulani maneno

ya sura ya 5 mstari wa 1 hadi wa 7, ambapo Kohelet anaakisi mkao sahihi wa mtu mwenye hekima mbele ya Mungu, mbele za Mungu, na heshima inayostahili ambayo mtu mwenye hekima atamletea Mungu. Hapa una heshima inayostahili na aina ya mkao unaofaa kwa mtu mwenye hekima kumletea mfalme. Andiko linasema, Tii amri ya mfalme, nasema, kwa sababu uliapa mbele za Mungu.

Usiwe na haraka ya kuondoka mbele ya mfalme. Usisimame kwa ajili ya jambo baya, kwani atafanya chochote apendacho. Kwa maneno mengine, kwa maana fulani, mfalme ndiye anayedhibiti.

Mfalme ndiye atakayefanya apendavyo, hata kama utatetea kesi mbele ya mfalme. Inaonekana kama Kohelet anasema mtu mwenye hekima, anapokuja mbele ya mfalme, atakuwa mwangalifu katika vita anavyopigana. Kwa maneno mengine, hataleta hoja mbele ya mfalme bila sababu, na hataleta hoja nyingi sana mbele ya mfalme.

Atahesabiwa, na atakuwa mwangalifu. Atakuwa na busara kamili katika jinsi anavyomkaribia mfalme na sababu anazooni inafaa kuja na kumletea mbele ya mfalme. Kwa kuwa neno la mfalme ni kuu, ni nani awezaye kumwambia, Unafanya nini? Kwa njia ile ile ambayo mtu hawezi kuhoji shughuli za Mungu, kwa maana ile ile, mtu mwenye busara anatambua kwamba mamlaka za kibinadamu zilizowekwa juu yake, sisi pia hatuwezi kuhoji mamlaka yao.

Yeyote anayetii amri yake hatapatwa na madhara, na moyo wenye hekima utajua wakati na utaratibu unaofaa. Kwa namna fulani tunarejelea mawazo tuliyoyaona yakionyeshwa katika shairi kuhusu wakati katika sura ya tatu. Wakati unaofaa na unaofaa.

Kwa kujua mambo hayo, mtu mwenye hekima atatambua umuhimu wa wakati, na busara, na tena, wakati ni muhimu. Kwa maana kuna wakati na utaratibu unaofaa kwa kila jambo, unasikika kama Mhubiri sura ya tatu, ingawa taabu ya mtu inamlelea sana. Tuliona lugha ile ile ya inyon, mzigo, katika sura ya tatu katika mstari wa kumi.

Tena, tukitafakari tena lugha ya sura ya tatu. Kwa kuwa hakuna mtu anayejua wakati ujao, ni nani awezaye kumwambia yatakayokuja? Tukitafakari tena, kuwekwa kwa kikomo kwa mwanadamu na ukuu wa Mungu juu yake, labda tukifikiria tena sura ya tatu katika mstari wa kumi na nne. Hakuna mtu aliye na mamlaka juu ya upepo kuuzuia, kwa hivyo hakuna mtu aliye na mamlaka juu ya siku ya kufa kwake.

Mwanadamu anaweza kujua usahihi wa wakati, lakini mwanadamu si yeye anayeamua siku ya kifo chake. Labda kuthibitisha mbinu kwamba wakati uliowekwa na Mungu ndio unaoonyeshwa mwanzoni mwa shairi kwa wakati, wakati wa

kuzaliwa na wakati wa kufa. Kama vile hakuna mtu anayeachiliwa wakati wa vita, vivyo hivyo uovu hautawaachilia wale wanaoutenda.

Kutakuwa na siku ya kuhesabiwa haki kwa waovu. Kwa maneno mengine, dhambi yao hakika itafuata. Labda ikiakisi lugha ya sura ya tatu katika mstari wa kumi na saba, ambapo Kohelet anasema kuna wakati wa kuhesabiwa haki.

Kuna siku ya kutoa hesabu ambapo mwanadamu atawajibika kwa matendo yake na Mungu atamhesabia haki. Kwa hivyo, inavutia sana kuona lugha ya sura ya nane hapa ikiakisiwa nyuma katika sura ya tatu. Haya yote niliyaona nilipokuwa nikizingatia kila kitu kinachofanyika chini ya jua.

Kuna wakati ambapo mtu hutawala juu ya wengine kwa madhara yake mwenyewe. Tuliona aina hiyo ya lugha hapo awali ambapo mtu hujikusanyia utajiri na hazina na kumdhuru au kumdhuru tu. Sasa tuna mtu anayetawala juu ya wengine au kuchukua mamlaka na nguvu zake, hutawala juu ya wengine, na kisha mambo yanabadilika na kuumizwa na hilo.

Kisha pia niliwaona waovu wakizikwa. Wale waliokuwa wakija na kutoka mahali patakatifu na kupokea sifa katika mji ambapo walifanya hivi. Kwa maneno mengine, uchoyo na ufisadi hatimaye huelekea kaburini pia.

Hili pia ni jambo la kawaida . Wakati hukumu ya uhalifu haitotekelezwa haraka, mioyo ya watu hujazwa na mipango ya kutenda mabaya. Mpango wa mambo ambao Kohelet anachunguza katika sura ya saba, labda analo hilo akilini anaporejelea mipango ya waovu.

Ingawa mtu mwovu hufanya makosa mia moja na bado anaishi kwa muda mrefu, kwa maneno mengine wakati mwingine kuna aina ya ukosefu wa haki ambayo Kohelet anaona, najua kwamba itakuwa bora zaidi kwa mtu anayemcha Mungu ambaye ni mcha Mungu mbele za Mungu. Ni aina hiyo ya hekima inayopendekeza ingawa tunaona tofauti na matarajio ya kawaida ya haki, sitamjaribu Mungu, sitajaribu hatima. Kwa nini ujipate kuhukumiwa na kutengwa kutoka duniani? Ninajua kwamba itaenda vizuri zaidi, aina ya uthibitisho wa matarajio ya hekima ya kawaida hapa.

Lakini kwa sababu waovu hawamwogopi Mungu, haitakuwa vizuri kwao na siku zao hazitarefuka kama kivuli. Kwa maneno mengine, sitatoka nje na kumjaribu Mungu kwa njia hiyo. Ninajua kwamba itakuwa bora kwa wenye haki kuliko kwa waovu.

Kuna kitu kingine kinachotokea duniani, cha kipuuzi kwani nadhani tunaona familia hiyo yenye maana ikija mbele kwa uchunguzi huu wa dhuluma na ukosefu wa usawa katika ulimwengu huu wa hevel . Watu wenye haki wanaopata kile wanachostahili

waovu na watu waovu wanaopata kile wanachostahili wenye haki. Hili pia nasema ni hevel na ningesema amina kwa hilo.

Nimechanganyikiwa sana. Ninakasirika kama mtu anayeona ufidadi katika ulimwengu huu na ukosefu wa haki na hukumu ya haraka. Ninapona aina ya mambo yanayotokea katika ulimwengu huu ambayo yanauumiza moyo wangu na kusema, Mungu, uko wapi katika hili? Naliita hilo pia hevel .

Ni upuuzi. Ni chukizo kwa akili za kibinadamu. Siwezi kulielezea zaidi ya Kohelet mwenye hekima zaidi alivyoweza kulielezea.

Labda Mungu anafanya hivyo ili tu tuwe na uhakika. Labda Mungu anafanya hivyo ili tujue sisi ni nani duniani na yeye ni nani mbinguni. Kwa hivyo, nasifu kufurahia maisha.

Kumbuka kupanda kwa maisha ya kufurahia. Kohelet kabla huona furaha ya maisha kwa kuzingatia uzito wa maisha na si lazima licha ya hayo bali kwa kuzingatia hayo. Kwa maneno mengine, kwa sababu ya maisha haya ya hevel tunayoishi, tunapaswa, kama watu wenye busara wanavyopaswa kupokea zawadi ambazo Mungu hutoa.

Lakini sasa, kama mwalimu au mhubiri, atasifu starehe ya maisha badala ya kutazama tu uelewa wake. Kwa hivyo, ninasifu starehe ya maisha kwa sababu hakuna kilicho bora zaidi, nimeambiwa hakuna kilicho bora zaidi, kujibu swali la kilicho chema, kwa mtu chini ya jua kuliko kula na kunywa na kufurahi. Ndipo furaha itakapoambatana naye katika kazi yake siku zote za maisha yake ambazo Mungu amempa chini ya jua, hata zikiwa nyingi kiasi gani.

Nilipotumia akili yangu kujua hekima, na kumbuka katika sura ya 7 anachunguza hekima ili kuona kama hekima inaweza kupatikana au la na anasumbuliwa kwa kiasi fulani na ukweli kwamba hekima hatimaye haiwezi kueleweka, kwa maneno mengine, daima kuna mengi zaidi ya kupatikana. Nilipotumia akili yangu kujua hekima na kuchunguza kazi ya mwanadamu duniani, macho yake hayaoni usingizi mchana au usiku, akifikiria wasiwasi na juhudi anazofikiria katika sura ya 4 na 5, ndipo nilipoona kwamba Mungu, yote ambayo Mungu amefanya, ana shughuli ya Mungu katika kupanga ulimwengu tunaishi. Hakuna mtu anayeweza kuelewa kinachoendelea chini ya jua, kwa maneno mengine, hatuwezi kujua kile ambacho Mungu anafanya mara nyingi.

Licha ya juhudi zake zote za kuichunguza, mwanadamu hawezi kugundua maana yake. Mwanadamu hawezi kumtambua Mungu, kumtambua Mungu, kumjua Mungu. Hata kama mtu mwenye busara atadai anajua, hawezi kuielewa kweli.

Kama Koheleti alivyorudia mara kwa mara, mwanadamu hawezi kujua chochote kuhusu mustakabali wake. Kama Koheleti alivyomtafakari Mungu, mwanadamu

hawezi kuwa na chochote kuhusu Mungu. Hawezi kuelewa na kutawala uungu, haijalishi angekuwa na hekima kiasi gani.

Na hivyo Kohelet anatafakari hili katika sura ya 9 katika mstari wa 1. Anatafakari hili na kuhitimisha kwamba wenye haki na wenye hekima na wanachofanya kiko mikononi mwa Mungu, Mungu ni mkuu, lakini hakuna mwanadamu anayejua kama upendo au chuki vinamngojea. Mwanadamu hakika si mkuu, mwanadamu hajui chochote kuhusu mustakabali wake, zaidi ya ukweli kwamba anashiriki hatima ya pamoja. Wenye haki na waovu, wema na wabaya, walio safi na wasio safi, wale wanaotoa dhabihu na wale wasiotoa, na hatima hiyo ya pamoja ni ipi? Kaburi.

Kama ilivyo kwa mtu mwema, ndivyo ilivyo kwa mwenye dhambi; kama ilivyo kwa wale wanaoapa, ndivyo ilivyo kwa wale wanaoogopa kuapa. Huu ndio uovu katika kila kitu kinachotokea chini ya jua.

Na huu si aina ya uovu wa kimaadili ambao Kohelet anauzungumzia hapa. Anarejelea tu wasiwasi mkubwa, kero, kuchanganyikiwa kwa uzito hapa. Huu ndio uovu katika kila kitu kinachotokea chini ya jua.

Hatima hiyo hiyo inawapata wote, fikiria sura ya 3 katika mistari ya 21 na 22. Zaidi ya hayo, mioyo ya wanadamu imejaa uovu. Wakati mwingine huchochewa na ukosefu wa haki unaonekana.

Na kuna wazimu mioyoni mwao wanapokuwa hai, na baadaye, hujiunga na wafu. Yeyote aliye miongoni mwa walio hai ana tumaini. Hata mbwa aliye hai ni afadhali kuliko simba aliyekufa, labda akionyesha aina ya hekima tunayoiona katika Mhubiri, uwezekano na uwezekano huo kuhusu utekelezaji wa hekima katika wakati huu.

Kwa maana walio hai wanajua kwamba watakufa, angalau wana hilo, lakini wafu hawajui chochote. Hawana thawabu zaidi, na hata kumbukumbu lao limesahaulika. Kwa maneno mengine, hakuna shughuli zaidi inayopatikana kwao duniani, chini ya jua.

Hii haimaanishi kwamba Mhubiri kwa namna fulani inapingana na kile tunachokiona kwingineko katika Maandiko kuhusu kiti cha hukumu katika 2 Wakorintho sura ya 5 na aina ya msingi wa thawabu tunaoujua kutoka Agano Jipya. Haimaanishi hivyo, ni kusema tu kwamba hakuna wakati zaidi wa shughuli kaburini. Wakati wa shughuli ni lini? Wakati wa shughuli ni hapa na sasa.

Ni katika maisha tuliyo nayo sasa. Mapenzi yao, chuki yao, na wivu wao vimetoweka kitambo. Hawatakuwa na sehemu tena katika jambo lolote linalotokea chini ya jua.

Na kwa hivyo, sasa tunayo sehemu ya sita ya kufurahia maisha. Na sasa tumehama sio tu kutokana na uchunguzi na pongezi, lakini sasa tumehamia kwenye amri. Tumehamia kwenye amri.

Nenda, ule chakula chako kwa furaha, na unywe divai yako kwa moyo wa furaha, kwa maana sasa Mungu anakubali unachofanya. Vaa nguo nyeupe kila wakati, na upake mafuta kichwani mwako kila wakati. Furahia maisha na mke wako, unayempenda.

Siku zote za maisha haya ya milele ambazo Mungu amekupa chini ya jua, maisha ya muda mfupi, wakati mwingine ya kipuuzi, wakati mwingine ya fumbo, wakati mwingine ya kukatisha tamaa, wakati mwingine yasiyo na maana ambayo tunayo chini ya jua, maisha yako yote ya milele, siku zako za kufa. Kwa maana hii ndiyo fungu lako, fungu lako, fungu lako maishani. Mungu amekupa fursa sasa.

Na katika kazi yako yote, kazi yako chini ya jua. Lolote mkono wako utakalolipata kufanya, lifanye kwa nguvu zako zote. Nami ningengeza, lifanye sasa, Koheleti anasema, kwa maana kaburini, katika kuzimu, unakokwenda, na haizungumzii kuzimu hapa, haizungumzii mbinguni, inazungumzia tu kaburi, unakoelekea, hakuna kazi, wala mipango, wala maarifa, wala hekima.

Hekima ya Mhubiri iko katika wakati uliopo. Chukua hatua sasa, usiahirishe hadi kesho unachoweza kufanya kwa leo, kwa sababu hujui kama kesho imehakikishwa kwako. Kwa sababu Kohelet ameona, kitu kingine chini ya jua.

Mbio si za wenye mbio au vita si za wenye nguvu, wala chakula si cha wenye hekima au utajiri si wa wenye akili, kama vile mambo hayo yanavyoweza kutoa faida, hatimaye Mungu ndiye anayedhibiti. Kwa sababu neema haiji kwa wasomi au wasomi pekee, bali wakati na nafasi. Na huu si wakati na nafasi isiyo ya Mungu, lakini ni shughuli ya Mungu ambayo mwanadamu hawezi kuelewa.

Wakati na bahati huwapata wote. Zaidi ya hayo, hakuna mtu anayejua saa yake itakapofika lini, saa yake, siku yake ya kuhesabiwa, wakati wa kifo chake, kama vile samaki wanavyokamatwa katika wavu mkali, au ndege wanavyokamatwa katika mtego, vivyo hivyo wanadamu hunaswa na nyakati mbaya zinazowaangukia bila kutarajia. Ukweli ni kwamba, sijui baada ya kuchukua hii kama nitafika nyumbani jioni hii.

Sijui tu. Hakuna dhamana. Ninaweza kuendesha gari kwa uangalifu, ninaweza kufanya kila kitu kinachopaswa kufanywa kwa kutii sheria za trafiki kwa busara, lakini sijui.

Nyakati zinaweza kunijia bila kutarajia. Na hivyo, hekima ya Mhubiri hapa imenakiliwa katika wazo kwamba mtu lazima achukue mtazamo wa maisha

unaotafuta fursa ya sasa. Usiahirishe kesho kile unachoweza kufanya kwa ajili ya leo, kwani kesho haijahakikishiwa kwako.

Sasa tukiendelea na mifano ya hadithi na Mithali, aina hiyo hiyo ya mawazo kuhusu hekima ya uwezekano inaendelea. Katika mistari ya 13 hadi 16 katika sura ya 9, tuna mfano mwingine wa hadithi hizi. Mfano huu wa hadithi unaonekana kuzingatia suala la dhuluma na baadhi ya faida na kushindwa kwa hekima.

Mstari wa 13 unasomeka, Pia niliona mfano huu wa hekima ulionivutia sana, hivyo hekima inayotoa faida. Palikuwa na mji mdogo hapo awali, wenye watu wachache tu ndani yake, na mfalme mwenye nguvu akaja juu yake, akauzingira, akajenga ngome juu yake. Basi, aliishi katika mji huo mtu mmoja, maskini lakini mwenye hekima, naye akauokoa mji kwa hekima yake.

Hatujaambiwa haswa jinsi alivyofanya hivyo, ila tu kwamba kupitia hekima yake aliweza kuokoa jiji dhidi ya mfalme huyu mwenye nguvu. Lakini hakuna aliyemkumbuka maskini huyo. Kohelet ataita hii kuwa dhuluma kubwa.

Kwa hivyo, nilisema, hekima ni bora kuliko nguvu, kuna nguvu na faida katika hekima, lakini hekima ya maskini hudharauliwa, na maneno yake hayazingatiwi tena. Kwa maneno mengine, kitendo hicho cha busara hakikumbukwi tena. Kimepotea bure.

Inashindwa haraka. Maneno ya utulivu ya wenye hekima yanapaswa kusikilizwa zaidi kuliko kelele za mtawala wa wapumbavu. Kwa maneno mengine, hekima ina nguvu.

Hekima ni bora kuliko silaha za vita, lakini mwenye dhambi mmoja huharibu mema mengi. Na hivyo tunaona faida za hekima na nguvu ya hekima, lakini pia tunaona udhaifu wa hekima, jinsi hekima inavyotoweka haraka na kuwa ukungu au hevel. Kama vile nzi waliokufa hutoa harufu mbaya ya manukato, ndivyo upumbavu mdogo unavyozidi hekima na heshima.

Ni mara nyingi sana kwamba hekima huharibiwa hata kwa upumbavu mdogo tu. Moyo wa mwenye hekima huelekea kulia, na moyo wa mpumbavu huelekea kushoto. Hii haimanishi lazima watu wanaotumia mkono wa kulia na watu wanaotumia mkono wa kushoto au kitu kama hicho.

Ni kusema tu kwamba upande wa kulia wa mfalme ambapo mamlaka yalitolewa, na upande wa kushoto wa mfalme ambapo utumwa ulitumika, inaonekana kupendekeza hapa kwamba hekima hujipatia nafasi za mamlaka, ilhali upumbavu hujipatia nafasi za utumwa. Hata anapotembea barabarani, mpumbavu hana akili na huonyesha kila mtu jinsi alivyo mjinga. Na kwa hivyo ni kama upumbavu unaoambatana na mpumbavu.

Ikiwa hasira ya mtawala itawaka dhidi yako, usiache nafasi yako. Utulivu unaweza kupunguza makosa makubwa. Kumbuka katika sura ya 8, Kohelet anatafakari kuhusu mkao unaofaa wa kuchukua unapokuja kwa mfalme kuomba upendeleo au kuomba hoja mbele ya mfalme.

Hapa pia una aina ya mtazamo sahihi na labda hata aina sahihi ya njia ya kukabiliana na kutuliza hasira yako. Kwa maneno mengine, hekima kidogo tu hapa na jinsi ya kutumia hekima katika ulimwengu ulioanguka na jinsi ya kukabiliana na mambo mbalimbali yanayotokea katika ulimwengu huu. Kuna uovu ambao nimeuona chini ya jua, aina ya kosa linalotokana na mtawala.

Wapumbavu huwekwa katika nafasi nyingi za juu huku matajiri wakichukua nafasi za chini. Kwa maneno mengine, anaona upumbavu unaotokea wakati mwingine katika ulimwengu huu katika serikali na katika uongozi ambapo magavana na viongozi si lazima wafanye maamuzi ya busara zaidi. Nimewaona watumwa wakiwa wamepanda farasi huku wakuu wakitembea kwa miguu kama watumwa.

Kwa maneno mengine, katika ulimwengu ulioanguka, tungetamani wakati mwingine mambo yangejengwa na kupangwa kwa njia ambayo wenye hekima zaidi ndio wanaoongoza kundi, lakini wakati mwingine hilo halitokei na wakati mwingine tunawakuta wapumbavu wamewekwa katika nafasi za juu. Yeyote anayechimba shimo anaweza kutumbukia ndani yake. Yeyote anayebomoa ukuta anaweza kuumwa na nyoka.

Haya yanaonekana kama uchunguzi wa moja kwa moja, lakini kuna hoja nyuma yake. Yeyote anayechimba mawe anaweza kujeruhiwa nayo. Yeyote anayepasua magogo anaweza kuhatarishwa nayo.

Tafsiri ya New Living katika toleo la 1996 inatoa kauli kufuatia uchunguzi huu. Hizi ndizo hatari za maisha. Ningependekeza kwako kwamba hekima hii hapa iliyojumuishwa katika uchunguzi huu ni hekima inayozingatia hatari.

Kwa maneno mengine, katika aina ya ulimwengu ambapo mustakabali hauna uhakika, ili mtu mwenye busara aendelee na kupata faida, wakati mwingine lazima achukue hatari. Hakuna kitakachofanyika bila kuchukua hatari zinazofaa na zilizopimwa maishani, na hiyo inaonekana kuwa ndio hoja ya uchunguzi huu. Lakini si tu kwamba mtu atachukua hatari, si tu kwamba mtu atafanya kazi kwa bidii, lakini pia mtu atafanya kazi kwa busara.

Mtu mwenye hekima atafanya kazi kwa busara ili kupata mafanikio maishani. Na hivyo, methali inayofuata inaonyesha hivyo. Ikiwa shoka ni butu na makali yake hayakunolewa, nguvu zaidi inahitajika, lakini ujuzi utaleta mafanikio.

Tafsiri ya New Living tena inafafanua faida za hekima. Kwa maneno mengine, hekima hutoa nafasi kubwa ya kufanikiwa maishani. Nyoka akiuma kabla ya kurogwa, hakuna faida kwa mrogwaji.

Kwa maneno mengine, tunachopaswa kupata hapa ni kwamba ikiwa nyoka tayari amemuuma mchawi, hakuna faida kwa mchawi. Kwa maneno mengine, lazima uchukue hatua kabla ya nyundo ya methali kuanguka. Ukisubiri sana, utajikuta bila fursa yoyote ya faida au faida.

Maneno kutoka kinywani mwa mwenye hekima yana neema, lakini mpumbavu humezwa na midomo yake mwenyewe. Mwanzoni maneno yake ni upumbavu, na mwishowe, ni wazimu mbaya, na mpumbavu huzidisha maneno. Kwa hivyo tena, akionyesha hekima ya kawaida, mpumbavu ni mtu anayesema kwa ukali na hapimwi katika matumizi yake ya lugha yake, ya maneno yake.

Hakuna anayejua kitakachokuja. Ni nani awezaye kumwambia kitakachotokea baada yake? Labda inaakisi majivuno ya mpumbavu. Na kwa hivyo, kama tulivyoona hapo awali katika kitabu cha Mhubiri, mtu mwenye hekima ni yule ambaye atasubiri hadi mambo yawe tayari yamepangwa.

Mtu mwenye busara, kabla ya kusherehekea na kujisifu, atasubiri kuona matokeo ya miradi yake, ili kuona kama alichofanya kilileta mafanikio ya aina yoyote au la. Na hivyo tunawafikiria wale wanaohusika katika shughuli mbalimbali, wanaojisifu kwa mafanikio makubwa watakayoleta, wakati wote, katika tukio fulani, hawaleti chochote. Na hivyo, hiyo ndiyo aina ya lugha ya mpumbavu, kujisifu kabla ya ushahidi kutimia.

Kazi ya mpumbavu humchosha. Hajui njia ya kwenda mjini. Mpumbavu ni mtu ambaye anaweza kutoa ushauri mbaya, na ambaye hana uhakika wa kinachofanyika hata sasa.

Mstari wa 16. Ole wako, nchi, ambaye mfalme wake alikuwa mtumwa, na wakuu wake hula karamu asubuhi. Heri yako, nchi, ambaye mfalme wake ni wa uzao wa kifalme, na wakuu wake hula kwa wakati unaofaa kwa nguvu wala si kwa ajili ya ulevi.

Labda akitafakari utawala wa kisiasa hapa, Kohelet anaona kwamba ni jambo la baraka kwa watu binafsi katika ulimwengu ulioanguka kuongozwa na uongozi mzuri. Na bila shaka, kwa wale wanaoishi chini ya viongozi wafisadi, wanaishi katika hali ngumu sana. Mstari wa 18.

Ikiwa mtu ni mvivu, viguzo hulegea. Ikiwa mikono yake ni mvivu, nyumba huvuja. Hekima ya kawaida kuhusu tabia ya uvivu, na uvivu.

Kwa maneno mengine, maadili ya kazi ambayo Kohelet anakumbatia ni maadili ya kazi ambayo yanatambua wajibu wa bidii, huku yakitambua kwamba kujitahidi kupata kitu ambacho huwezi kukichukua hatimaye, itakuwa upumbavu. Mstari wa 19. Karamu huandaliwa kwa ajili ya kicheko, na divai hufurahisha maisha, lakini pesa ndiyo jawabu la kila kitu.

Nilitaja katika hotuba ya awali methali hii ambayo inaonekana kuwa ya ajabu, hasa tunapofikiria kuhusu maandiko mengine katika maandiko yanayomrejelea mtu asiyeweza kumtumikia Mungu na pesa, au kwa kuwa katika 1 Timotheo sura ya 6, pesa ikiwa chanzo cha kila aina ya uovu. Hapa Kohelet si kuwa, unajua, kurudi nyuma kwa njia fulani katika hekima yake. Hazungumzii kutoka kwa aina ya mtazamo wa kidunia hapa unaokumbatia pesa mbele za Mungu, bali anaangalia manufaa ya pesa.

Na hii tena ni hekima ya vitendo inayokusudiwa kutekelezwa maishani ili kupata viwango na uwezekano mkubwa wa kufanikiwa maishani. Karamu hutengenezwa kwa ajili ya kicheko. Ina manufaa katika eneo hili finyu sana.

Na divai hufurahisha maisha. Divai ni nzuri kwa kufanya hivi. Lakini pesa hutoa fursa nyingi.

Na hivyo, hekima ya Mhubiri ni hekima inayotegemea uwezekano na uwezekano. Na hivyo Kohelet anaona faida za pesa katika suala hilo. Usimtukane mfalme hata katika mawazo yako, wala usimlaani tajiri chumbani mwako, kwa sababu ndege angani anaweza kubeba maneno yako, na ndege aliye juu ya bawa anaweza kuripoti unachosema.

Sambamba sana na kile tulichokiona katika sura ya 8 na kile tulichokiona mistari michache iliyopita kuhusu matumizi ya maneno ya mtu mwenye busara, hasa mbele ya wale ambao anapaswa kuwapa heshima na heshima inayostahili. Usiseme upuuzi dhidi ya mfalme. Usiseme dhidi ya mwajiri wako.

Msizungumze kuhusu wale walio na mamlaka juu yenu. Kwa sababu sote tunajua jinsi uvumi unavyoenea. Na uvumi ni aina ya ujanja ambao Kohelet angeuona kama upuuzi kabisa.

Kwa maneno mengine, mtu mwenye busara anayepitia ulimwengu huu ulioanguka na usio na uhakika kwa busara atakuwa mwangalifu sana na maneno anayosema. Sio tu wakati anapokusudiwa kusikilizwa, lakini pia wakati anapokusudiwa kutosikilizwa. Kwa sababu huwezi kujua ni lini neno hilo dogo linaweza kuchukuliwa na ndege aliye kwenye bawa.

Sura ya 11 inaanza mfululizo mwingine wa methali unaotegemea maisha yanayoishi katika ulimwengu usio na uhakika unaochukua hatari na kuwa mjasiri ili kupata

kiwango fulani cha mafanikio maishani. Sura ya 11 katika mstari wa 1 inasema, Tupa mkate wako juu ya maji, maana baada ya siku nyingi utaupata tena. Uwe mjasiri.

Piga hatua mbele. Huwezi kuishi maisha kwa mafanikio ukiwa nyuma ya mstari kila wakati. Wape sehemu watu saba, ndiyo watu wanane, kwa maana hujui ni maafa gani yatakayoipata nchi.

Ukiishi maisha kwa kujifurahisha ili kupata mafanikio maishani, pia unapaswa kuishi maisha kwa uangalifu kwa maana ya kubadilisha hatari zako. Usiweke mayai yako yote kwenye kikapu kimoja kama tunavyoweza kusema katika enzi ya kisasa. Ikiwa mawingu yamejaa maji, yanamwaga mvua duniani.

Iwe mti utaanguka kusini au kaskazini, mahali unapoanguka, hapo ndipo utakapolala. Sasa hii ni kauli ya ajabu, lakini inaonekana kama Kohelet anasema tu, katika ulimwengu wa hevel ambapo mwanadamu hana udhibiti wa mwisho, wakati mwingine kilichopo, ni kile kilichopo. Kwa maneno mengine, wakati mwingine hali hutokea kwa njia ambayo mwanadamu hana udhibiti halisi juu ya hali hizo.

Kwa hivyo, mtu mwenye busara atajifunza kupitia maisha, hata wakati hawezi kudhibiti mambo ambayo tayari yametokea. Mstari wa nne unasema, yeyote anayeangalia upepo hatapanda, yeyote anayetazama mawingu hatavuna. Huwezi kusubiri kila wakati hali nzuri ije.

Wakati mwingine utagundua kuwa mambo yanaonekana ya kutisha maishani, lakini hata hivyo ni lazima tusonge mbele ikiwa tutapata kiwango chochote cha mafanikio maishani. Tena, kuchukua hatari kunaonekana kuwa nia kuu katika methali hizi. Kwa kuwa hujui njia ya upepo, au jinsi mwili unavyoundwa tumboni mwa mama, huwezi kuelewa kazi ya Mungu, muumba wa vitu vyote.

Kwa namna fulani kuunganisha hekima hii pamoja. Kwa kuzingatia ukweli kwamba hujui wakati ujao, na hata hujui jinsi Mungu anavyofanya kazi katika ulimwengu huu, lazima ujifunze kuendesha maisha kwa busara katika wakati uliopo. Kwa kuzingatia kile unachoelewa, kwa kuzingatia maarifa machache uliyonayo, na kile unachokiona, unahitaji kujifunza jinsi ya kuchukua hatua za ujasiri mbele maishani, ingawa huenda usielewe, na huenda usiweze kudhibiti hali zote zinazokuzunguka.

Panda mbegu zako asubuhi, wala jioni usiruhusu mikono yako kuwa mvivu. Sasa, Kohelet hazungumzii juhudi za wasiwasi ambazo alisumbuliwa nazo mapema katika kitabu, bali anaona kwamba ili kupata mafanikio maishani, huwezi kukaa tu na kusubiri mambo yakujie. Unahitaji kuwa mjasiri, na unahitaji kuchukua hatari ili kusonga mbele maishani.

Panda mbegu zako asubuhi, wala jioni usiruhusu mikono yako kuwa mvivu. Hujui kama hii itafanikiwa, au kama hiyo itafanikiwa, au kama zote mbili zitafanya vizuri sawa. Fanya kazi kwa bidii na ufanye kazi kwa busara.

Ukifanya hivyo na ukatofautiana, kuna uwezekano mkubwa wa matokeo ya mafanikio. Hii ni hekima ya vitendo sana, yenye vitendo sana. Aina ya hekima tunayoiona Kohelet ikitekeleza ili maisha yaweze kuishi na kuendeshwa katika ulimwengu usio na uhakika.

Mstari wa 7, Nuru ni tamu, na hupendeza macho kuona jua. Hakika, Kohelet anathibitisha wema unaopatikana au wema unaowezekana unaopatikana katika maisha ya walio hai. Hata hivyo, mtu anaweza kuishi miaka mingi, na afurahie yote.

Sasa tunaanza ya saba na ya mwisho kufurahia maisha. Lakini pia akumbuke siku za giza. Kumbuka Kohelet anakumbukwa.

Ameona siku za giza, siku za mateso, na anaishi maisha ya kiasi. Kumbuka Mithali katika sura ya 7 iliyozungumzia kuingia katika nyumba ya waombolezaji na kutokuwa kama sufuria inayopasuka ya wapumbavu wanaocheke tu bila kujali hali na matukio yanayotokea karibu nao. Tafuta fursa za kufurahia maisha, lakini usiishi kwa namna fulani ukiwa na vipofu, bila kujali mateso yanayokuzunguka katika ulimwengu huu ulioanguka.

Kuna mbinu yenye usawa hapa ambayo lazima ichukuliwe. Kwa maana kutakuwa na nyakati nyingi, kutakuwa na nyakati nzuri na kutakuwa na nyakati mbaya. Mtu mwenye busara atajua jinsi ya kupitia zote mbili.

Kila kitu kijacho ni cha ajabu , tena, labda kikitafakari kipengele cha maisha cha muda mfupi na cha muda mfupi. Furahi, kijana, ukiwa bado kijana. Kwa hivyo, ukithibitisha uwezekano unaokuja na ujana.

Na moyo wako ukupe furaha katika siku za ujana wako. Sasa ni wakati wa kuweza kushika pembe za ng'ombe dume na kutumia vyema kila fursa ambayo Mungu anatoa. Fuata njia za moyo wako na chochote macho yako yanachokiona, lakini ujue kwamba kwa ajili ya hayo yote Mungu atakuleta hukumuni.

Kama nilivyosema katika mihadhara ya awali, hii ni sarafu nzuri ya hekima yenye pande mbili, mfano wa kuishi kwa busara katika ulimwengu ulioanguka. Furahia maisha, tumia vyema fursa ambazo Mungu amekupa, neema anazotoa hata katikati ya ulimwengu uliolaaniwa na ulioanguka, lakini usiishi kana kwamba hatuishi katika ulimwengu uliolaaniwa na ulioanguka ambapo dhambi ni uzoefu wa kawaida. Kumbuka sura ya 7, hakuna mtu mwadilifu ambaye hufanya yaliyo mema kila wakati na hafanyi dhambi.

Kwa hivyo Koheleti anajua hilo na anajua kwamba mwenye hekima na mpumbavu pia watawajibika kwa Mungu kwa matendo yao. Na hivyo, mwenye hekima ataishi kwa busara akitambua aina ya ulimwengu tunaoshi, bila kujali mateso, bila kujali majaribu ya maisha. Mwenye hekima atafurahia maisha lakini hatafurahia dhambi.

Kwa hivyo basi ondoa wasiwasi moyoni mwako na tupa shida za mwili wako. Kumbuka, Kohelet alisema ni aibu sana, ni jambo la kusikitisha, ni jambo la kipumbavu kwa mtu kujitahidi maishani na kuwa na wasiwasi juu ya mambo ambayo hatimaye hawana udhibiti nayo na kutupa shida za mwili wako kwa sababu ujana na nguvu ni vya muda mfupi. Jua kwamba leo ni siku ya uwezekano wa sasa.

Ujana na nguvu vinapita. Tambua leo uwezekano katika maisha. Jua kwamba katika siku hii siku moja utajibu kwa Mungu kwa matendo yako unayofanya.

Na kwa hivyo, kwa namna fulani uwe na mtazamo wa wakati uliopo huku ukitambua kitakachokuja katika siku zijazo. Mkumbuke muumba wako katika siku za ujana wako. Usiahirishe hadi kesho wazo hili la kuelewa kwamba utawajibika kwa matendo yako uliyoyafanya.

Kwa maneno mengine, leo si siku ya kufurahia maisha tu bali pia kumkumbuka Muumba wako na shughuli unazofanya kabla siku za taabu hazijaja na miaka ikakaribia utakaposema Sipati furaha ndani yake. Kabla jua na mwanga na mwezi na nyota hazijatiwa giza na mawingu yarudi baada ya mvua wakati walinzi wa nyumba watakapotetemeka na watu wenye nguvu watakapoinama wakati wasagaji wanapokoma kwa sababu ni wachache na wale wanaotazama kupitia madirishani kufifia. Sasa, Kohelet anatupatia picha ya mchakato wa kuzeeka na ni vigumu kiasi fulani kuambatanisha marejeleo ya moja kwa moja kwa kila moja ya picha hizi anazochora lakini kuna aina ya mbinu ya mfano hapa ambapo mchakato wa kuzeeka unaonyeshwa na vipengele mbalimbali au vipengele vya maisha.

Kwa mfano, katika mstari wa 3 una watunza nyumba wakitetemeka labda hiyo inarejelea mikono ikitetemeka kwa mzee na wanaume wenye nguvu wakiinama labda mfumo wa misuli kwenye miguu, misuli imara kwenye miguu na misuli ya mgongo huanza kuinama wakati mashine za kusagia zinapokoma kwa sababu ni wachache wanaorejelea meno na meno ya wazee yakianguka hasa katika muktadha wa zamani ambapo hukuwa na meno ya kisasa na kadhalika na hivyo kufikia wakati mtu alipofikia umri fulani tayari alikuwa amepoteza meno yao na wale wanaotazama kupitia madirisha wanafifia, glakoma na aina nyingine za magonjwa ya macho . Tunasoma kuhusu watakatifu wa zamani ambao katika uzee wao maono yao yalikuwa yamefifia labda ikirejelea macho na kupoteza uwezo wa kuona. Milango ya barabarani inapofungwa labda ikirejelea masikio na sauti ya kusaga inafifia wakati watu wanapoinuka kwa sauti ya ndege. Na hivyo, moja ya kejeli za kuzeeka ni kwamba ingawa kupoteza kusikia kumetokea lakini wazee mara nyingi hupambana na kukosa usingizi.

Na nyimbo zote hupungua nguvu wanaume wanapoogopa urefu, wakati mwingine unasikia kuhusu wazee wanaochukua tahadhari kubwa kwa sababu. Hawataki kuanguka na mzee anapoanguka kitu ambacho kwa kijana kingekuwa rahisi sana kupona kutokana nacho kwa mzee. Kinakuwa aina ya kitu ambacho hatimaye kinawalemaza na kuwaongoza kaburini.

Na hatari mitaani ni wazi wazee hawawezi kujilinda kwa kiwango sawa. Wakati mti wa mlozi unapochanua labda unamaanisha kung'aa kwa nywele. Na panzi anajikokota labda anamaanisha udhaifu na hamu haichochevi tena labda anamaanisha ukosefu wa hamu ya ngono kwa wazee. Mwanamume huenda kwenye nyumba yake ya milele au kisha mwanadamu huenda kwenye nyumba yake ya milele na waombolezaji wanazunguka-zunguka mitaani. Ni wazi, anamaanisha hatua ya kifo kaburini.

Mkumbuke, mkumbuke Mungu kabla kamba ya fedha haijakatwa au bakuli la dhahabu halijavunjika kabla mtungi haujavunjika kisimani au kwenye chemchemi au gurudumu halijavunjika kisimani. Kimsingi, Kohelet anasema ni mkumbuke Mungu kabla chemchemi ya uzima haijakatwa na vumbi halijarudi ardhini kama lilivyotoka tena, likiibua taswira na lugha ya Mwanzo sura ya 3.

Na roho inamrudia Mungu aliyeitoa mapema katika Mhubiri sura ya 3. Kohelet alijiuliza kama uhai wa mwanadamu ungemrudia Mungu aliyeutoa. Pumzi ya uhai ambayo Mungu aliitoa au hapa anaweza kuwa anarejelea aina fulani ya uhalisia wa mwisho wa roho ya mwanadamu ikimrudia Mungu labda kujibu matendo ambayo ameyafanya. Hatuna uhakika kabisa Kohelet anarejelea nini hapa. Nisingesoma theolojia nyingi sana katika hili. Ninatoa hoja hapa kwamba Kohelet anatambua kwamba bila shaka tunaelekea kwenye vumbi la kaburini ili kuakisi lugha ya Mwanzo sura ya 3.

Na kisha anahitimisha haya yote kwa sehemu ya nyuma ya mabano ya kujumuisha na hukumu nyingine ya juu ya Hebel. Hebel wa Hevels anasema kwamba Kohelet kila kitu ni Hebel.

Na hivyo, mwili wa kitabu unaishia hapa lakini katika sura ya 12 mistari ya 9 hadi 14 tuna mwisho. Ni kitu ambacho kinaendana sana na ufafanuzi kama ungependa kuhusu mawazo ya Kohelet ambayo yanahitimisha kitabu. Kohelet hakuwa na busara tu, kwa hivyo sasa tuna marejeleo ya mtu wa tatu kwa Kohelet, lakini pia aliwapa watu maarifa. Kwa maneno mengine, kama aina ya ufafanuzi wa kumalizia kitabu, alitafakari na kutafuta na kupanga methali nyingi. Hakika tuliona methali kadhaa tulipochunguza yaliyomo katika sura ya 7 sura ya 10 na sura ya 11 haswa. Mwalimu ambaye Kohelet alimtafuta ili kupata maneno sahihi na alichandika alikuwa mnyoofu na wa kweli. Hiki ni kitabu ambacho hakiwezekani kukijua lakini kina kina

kirefu sana na kwa kweli ni kitabu ambacho ni cha ajabu sana katika hekima inayofuatwa ndani.

mwisho labda Kohelet labda mwandishi wa kitabu kinachoshughulikia maisha na urithi wa Kohelet, mwandishi wa mwisho hapa anasema kwamba Kohelet maneno yake yalikuwa ya kweli na ya haki. Hatuna maelezo yanayoonyesha kwamba Kohelet alisema mambo ambayo yalikuwa mabaya na ya kupotosha, kwamba hekima ya Kohelet ingemdanganya mtu. Badala yake hekima ya Kohelet ni hekima yenye faida ambayo ni nzuri kwa kupata faida katika ulimwengu huu ulioanguka.

Maneno ya wenye hekima ni kama michokoo kwa maneno mengine huchochea na huchochea misemo yao iliyokusanywa ni misumari iliyopachikwa imara. Huwa hutoa aina fulani ya utulivu na msingi unaotolewa na mchungaji mmoja tafsiri zingine hubadilisha mchungaji kwa herufi kubwa zikimaanisha kwamba hii ni hekima iliyotolewa na Mungu, tafsiri zingine hazibadilishi Mchungaji kwa herufi kubwa. Kwa kweli ni utata sana kuhusu kama hii inamrejelea Mungu na hekima iliyoongozwa na roho au mchungaji mwenye hekima tu anayetoa hekima. Labda inamrejelea Kohelet mwenyewe. Ni utata bila shaka ujumbe wa Mhubiri kwani ni sehemu ya fasihi ya kisheria, sehemu ya Maandiko yaliyoongozwa na Mungu bila shaka ingekisi mamlaka yaliyotolewa na Mungu na msukumo uliotolewa na Mungu ikiwa huyu ndiye mchungaji mmoja baba yetu wa mbinguni Mungu ambaye anajadiliwa au la. Haijawekwa wazi na maneno ya Mhubiri yenyewe kwa vyovyote vile.

Tukiendelea hapa mwandishi wa mwisho anatupa aina ya amri tunayoipata katika kitabu cha Mithali katika hotuba za mafundisho. Onywa mwanangu kuhusu chochote zaidi ya hayo na kwa hivyo uwe mwangalifu katika aina ya hekima unayopokea, kimsingi anasema ninaweka muhuri wa kuidhinisha kile Kohelet amesema hapa lakini kumbuka kuna maneno mengi na kuna maneno mengi huko nje usidanganyike kwa kuandika vitabu vingi hakuna mwisho na kwa kujifunza sana tuna uchovu wa mwili kujifunza sana kunachosha mwili sasa mistari ya 13 na 14 inaleta hitimisho sahihi kwa kitabu tulichokiona katika hotuba ya awali kwamba hofu ya Mungu inaenea katika kitabu cha Mhubiri sura ya 3 na mstari wa 17 sura ya 5 mistari ya 1-7 sura ya 11 na mstari wa 9 kwa kutaja machache tu, yote yanaonyesha heshima inayostahili ambayo Kohelet anawaonya wale watakaosikiliza wawe nayo kwa Mungu kumcha Mungu lakini hakuna mahali katika Mhubiri panafanya kauli hiyo iwe wazi kama sura ya 12 mistari ya 13 na 14 sasa yote yamesikika . Hapa ndipo hitimisho la jambo mcheni Mungu na mshike amri zake. Hili ni muhimu kwani hili ni jukumu lote la mwanadamu, baadhi ya tafsiri zitaendana na jukumu lote la mwanadamu. Baadhi watasema kwamba hili linawahusu watu wote. Kiebrania hapa kwa kweli si dhahiri kabisa, kwa namna fulani kinaweza kuwa kinarejelea vyote viwili kwani Kohelet ana uwezo mkubwa wa kufanya hivyo kupitia aina fulani ya utata wa kimakusudi anaouelekeza kupitia sitiari na hivyo huleta mawazo mengi. Na kwa hivyo, labda anarejelea hili

kuwa yote yanayojumuisha wajibu wa mwanadamu na hili linawahusu watu wote kwa ujumla. Anaweza kuwa anasema vyote kwa njia fupi sana.

Kwa maana Mungu ataleta kila tendo hukumuni ikiwemo kila kitu kilichofichwa, kiwe kizuri au kibaya. Nadhani marejeleo haya ya kila kitu kilichofichwa yanaonyesha kwamba labda kuna aina ya hukumu ya baada ya kifo inayoonekana hapa. Mungu anayeona mambo yote yanayofanywa ambaye hakuna kilichofichwa kwa ajili yake ataleta hesabu ya mambo yote ambayo mwanadamu ameyafanya katika uhai huu wa kufa na kuanguka. Na kwa hivyo, Mungu ataleta mambo haya hukumuni. Ishi kwa kiasi. Jua kwamba kwa kila kitu unachofanya kwa sasa utajibu kwa Mungu katika siku zijazo, iwe ni kizuri au kikiwa kibaya. Shika pande zote mbili za sarafu hii ya hekima yenye pande mbili, furahia maisha lakini ishi kwa kiasi.

Furahia maisha lakini usifurahie dhambi tumia vyema kila fursa lakini fahamu kwamba kwa mambo unayofanya utajibu kwa Mungu katika hukumu.